

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 148

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : tmnpke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κα Έλενα Ράππη

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 3053/30.1.2018 Ερώτηση με θέμα:
«Ανάδειξη των μνημείων της Θεσσαλονίκης στον άξονα Πλατείας Ναυρίνου – Ροτόντας»

Σε απάντηση της με αριθμ. Πρωτοκόλλου 3053/30.1.2018 Ερώτησης της Βουλευτού κας Έλενας Ράππη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης είναι υπεύθυνη για τους εξής αρχαιολογικούς χώρους μνημεία και μουσεία, τα οποία έχουν τη δυνατότητα επίσκεψης από το κοινό:

Αρχαιολογικοί χώροι:

1. Αρχαία Αγορά.
2. Ανάκτορο Γαλερίου
3. Πλατεία Διοικητηρίου.

Μνημεία:

1. Επταπύργιο
2. Ροτόντα.
3. Μακεδονικός Τάφος Φοίνικα.
4. Βυζαντινό Λουτρό.
5. Πύργος Αλύσεως.
6. Άγιος Νικόλαος Όρφανός
7. Bey Hammam (Λουτρά Παράδεισος).
8. Μαυσωλείο Μουσά Μπαμπά.

Μουσεία:

1. Αρχαία Αγορά.
2. «Κρύπτη» Αγίου Δημητρίου
3. Πληροφοριακό Κέντρο Γαλεριανού Συγκροτήματος

Όπως αποδεικνύεται από το Ενημερωτικό Δελτίο της Εφορείας για το μήνα Φεβρουάριο 2018 (κατατίθεται συνημμένο), από τα παραπάνω 14 «σημεία» λειτουργούν τα 10 (δεν λειτουργούν τα υπ' αριθμό 3 σε κάθε κατηγορία και το υπ' αριθμό 8 στα μνημεία), με το εξής φυλακτικό προσωπικό:

Ημερήσιοι φύλακες

Μόνιμοι – ΙΔΑΧ:	12
ΙΔΟΧ (πρόσληψη μέχρι 30.6.2018):	7
Εργάτες (Μόνιμοι – ΙΔΑΧ) με εντολή ανάληψης καθηκόντων φύλαξης (ωράριο εργασίας 07:00-15:00):	5
Πρακτική άσκηση (μέχρι 30 Μαρτίου 2018):	1
ΣΥΝΟΛΟ:	25
Νυκτοφύλακες (Μόνιμοι – ΙΔΑΧ):	3

Επισημαίνεται ότι με το παραπάνω προσωπικό η Εφορεία ικανοποιεί και αιτήματα συγκεκριμένων ομάδων πολιτών για επισκέψεις μικρής διάρκειας και στα 3 κλειστά «σημεία», επιπλέον γίνονται οι «επισκέψεις» στις 6 αποθήκες αρχαιοτήτων της Εφορείας

για «εσωτερικούς» υπηρεσιακούς λόγους (μεταφορές αρχαίων – τακτοποιήσεις) ή για την εξυπηρέτηση μελετητών (ένας φύλακας κάθε φορά), και τέλος η Εφορεία διεκπεραιώνει και τις απογευματινές – βραδινές πολιτιστικές εκδηλώσεις στο Ωδείο, στην Κρυπτή Στοά ή στην πλατεία της Αγοράς (π.χ. η τριήμερη εκδήλωση «Πικ-Νικ»), στα μνημεία (Ροτόντα, Επταπύργιο και Βυζαντινό Λουτρό) και στο Μουσείο της Αγοράς (διαλέξεις και συνέδρια στο αμφιθέατρο του μουσείου).

Σχετικά με τον αρχαιολογικό χώρο του Ανακτόρου, σας αναφέρουμε ότι, παρά το γεγονός ότι μέχρι τις 29 Ιανουαρίου ήταν κλειστός, η ΕΦΑ μας σε καμία περίπτωση δεν «εγκατέλειψε», ούτε αυτόν ούτε κάποιον άλλο χώρο αρμοδιότητάς της. Αντιθέτως, φρόντισε και φροντίζει για την ευπρεπή εμφάνιση όλων των χώρων, με προγραμματισμένες και με έκτακτες - επείγουσες εργασίες καθαριότητας, αποψίλωσης και αποκατάστασης των φυσικών και ανθρωπογενών ζημιών (γκράφιτι, καταστροφές φωτιστικών).

Επιπλέον, προκειμένου οι κλειστοί χώροι να παραμείνουν «ζωντανοί», η ΕΦΑ εισηγείται και πραγματοποιεί εκδηλώσεις σε αυτούς, όπως είναι η εκδήλωση της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας στο Ανάκτορο για την επέτειο της Άλωσης της Κωνσταντινούπολης (2016) και η καθημερινή τρίωρη λειτουργία του Bey Hammam, στο οποίο φιλοξενείται η επετειακή έκθεση της Εφορείας για την πυρκαγιά του 1917 «Μνημεία στις φλόγες» (μέχρι το τέλος του 2018).

Από την άλλη πλευρά, η χαμηλή περίφραξη του αρχαιολογικού χώρου του Ανακτόρου, αφ' ενός μεν προσφέρει ανεμπόδιστη θέαση σχεδόν του συνόλου του αρχαιολογικού χώρου και τον ενσωματώνει άριστα στη ζωή της πόλης, αφ' ετέρου δεν αποτρέπει την εισβολή ποικίλων ομάδων ατόμων, από φιλόζωους περίοικους, οι οποίοι υπερπηδούν την εν λόγω περίφραξη για να προσφέρουν τροφή στις γάτες που διαβιούν μόνιμα εκεί, μέχρι διάφορες ομάδες περιθωριακών, που διανυκτερεύουν στο χώρο. Μοναδική λοιπόν αιτία για τη «δυσάρεστη εικόνα» που συνεχώς καλείται να θεραπεύσει η Υπηρεσία, είναι ενδεχομένως, η έλλειψη σεβασμού προς τη δημόσια περιουσία και τις αρχαιότητες εκ μέρους μερίδας των συμπολιτών μας και σε καμία περίπτωση κάποια ολιγωρία εκ μέρους της.

Θα θέλαμε να προσθέσουμε μία ακόμη παράμετρο σχετικά με το Ανάκτορο: κάποιες από τις καταγγελίες «φιλόαρχαιων» συμπολιτών μας αναφορικά με την καθαριότητα του χώρου, είναι παραπλανητικές και αγγίζουν δυστυχώς τα όρια του δόλου. Πώς αλλιώς να ερμηνευθούν φωτογραφίες του αρχαιολογικού χώρου του Ανακτόρου, που ελήφθησαν στις 21 Ιανουαρίου (Κυριακή), μία ημέρα μετά το συλλαλητήριο «για τη Μακεδονία» (Σάββατο 20 Ιανουαρίου), κατά τη διάρκεια του οποίου έγιναν δίπλα στο Ανάκτορο συγκρούσεις μεταξύ αστυνομίας και «αναρχικών» και απεστάλησαν στις 22 Ιανουαρίου (Δευτέρα) στην Εφορεία και στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου. Οι εργάτες της Εφορείας είχαν ειδοποιηθεί από την Κυριακή και ξεκίνησαν την καθαριότητα από το πρωί της Δευτέρας.

Σχετικά με τις τρεις ερωτήσεις της κας Βουλευτού, σας αναφέρουμε τα εξής:

1. Δεν υπάρχει κάποιος σχεδιασμός περαιτέρω ανάδειξης του χώρου, διότι επίσης έχει με απόλυτη επιτυχία περατωθεί. Το 2008 ο αρχαιολογικός χώρος βραβεύθηκε, από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Europa Nostra για την εξαιρετική και υποδειγματική αποκατάσταση και συντήρηση των ερειπίων, καθώς και για το σύνολο των επεμβάσεων που μετέτρεψαν έναν εγκαταλελειμμένο χώρο σε άρτια οργανωμένο και με εκπαιδευτικό χαρακτήρα, πόλο έλξης στην καρδιά επίσης σύγχρονης πόλης.

Αναφορικά με την προβολή και αξιοποίηση, σας γνωρίζουμε ότι στον αρχαιολογικό χώρο της Αψιδωτής αίθουσας του ανακτόρου, στη διασταύρωση των οδών Δημητρίου Γούναρη και Αλεξάνδρου Σβώλου λειτουργεί από τον Οκτώβριο του 2015 πληροφοριακό κέντρο. Στο κέντρο, προσφέρονται διάφορες υπηρεσίες όπως, έκθεση εποπτικού υλικού, βίντεο, διαδραστικές εφαρμογές και κυρίως ψηφιακές αναπαραστάσεις των σημαντικότερων οικοδομημάτων του Συγκροτήματος, όπως της Ροτόντας, της θριαμβικής Αψίδας, του Ιππόδρομου και του ανακτόρου του Γαλερίου. Δίνεται έτσι για πρώτη φορά η δυνατότητα στο ευρύ κοινό να κατανοήσει την αρχιτεκτονική μορφή των κτισμάτων, να περιηγηθεί στους εσωτερικούς χώρους με τον πολυτελή διάκοσμο και να αποκτήσει μία πληρέστερη εικόνα του πολεοδομικού σχεδιασμού της ΝΑ περιοχής της αρχαίας Θεσσαλονίκης.

Παράλληλα, μέσω της ιστοσελίδας του Γαλεριανού Συγκροτήματος, οι χρήστες μπορούν να ενημερωθούν σχετικά με την ανασκαφή του μνημείου και τους πρωταγωνιστές της, καθώς και για τις εργασίες αποκατάστασης των ερειπίων και των κτισμάτων του. Η εφαρμογή (<http://galeriuspalace.culture.gr>) είναι προσβάσιμη από φυλλομετρητές σταθερών και κινητών συσκευών ανεξαρτήτως πλατφόρμας.

Επίσης, στο άμεσο μέλλον προγραμματίζονται συντονισμένες ξεναγήσεις ενηλίκων σε τακτική βάση, εκπαιδευτικό πρόγραμμα για σχολικές ομάδες μία φορά την εβδομάδα, εκδηλώσεις μουσικές και εν γένει πολιτιστικές, προκειμένου να αυξηθεί το ενδιαφέρον, η αναγνωρισιμότητα και κατ' επέκταση και η επισκεψιμότητα του χώρου.

2. Στην ερώτηση αν είναι δυνατός ο προγραμματισμός μιας ανασκαφικής έρευνας στον πεζόδρομο Δημητρίου Γούναρη που καταλαμβάνει όλο τον κάθετο άξονα του Συγκροτήματος μεταξύ Ροτόντας και Ανακτόρου κι ακόμη πιο κάτω, προς τη θάλασσα, μέχρι την οδό Μητροπόλεως, σας γνωρίζουμε ότι, για μια τέτοιας κλίμακας ανασκαφή στο κέντρο της πόλης, θα πρέπει κατ' αρχάς να συναινέσει η Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου και ο Δήμος Θεσσαλονίκης, καθώς και να εξευρεθούν τα αναγκαία κονδύλια που θα καλύψουν όχι μόνο την καθαυτό ανασκαφή, αλλά και την συντήρηση, την αναστήλωση και την ανάδειξη των αρχαιοτήτων που θα εντοπιστούν.

Ο πεζόδρομος Δ. Γούναρη από την Εγνατία μέχρι την Μητροπόλεως είναι πλακοστρωμένος και έχει κατά διαστήματα 12 υπερυψωμένα τετράπλευρα «πάρκα – παρτέρια» διαστάσεων 10 X 12-15 μ., φυτεμένα με γρασίδι, λουλούδια και έναν φοίνικα στο καθένα, συνολικής έκτασης περίπου 2.000 τ.μ. Επιπλέον, μεταξύ Καμάρας και Ροτόντας υπάρχει επιμήκης υπερυψωμένη ζώνη πρασίνου, διαστάσεων 15 X 76 μ., δηλαδή περισσότερο από 1.000 τ.μ.

Σε όλες αυτές τις μη ανασκαμμένες περιοχές αναμένεται να βρεθούν τα εξής κατάλοιπα:

α) Μεταξύ Ροτόντας και Αψίδας του Γαλερίου (Καμάρα) η πομπική οδός που ένωνε τα δύο μνημεία πλαισιωμένη με κιονοστοιχίες.

β) Μεταξύ Εγνατίας και Ιωάννου Μιχαήλ, μία πλατεία με στοές σε συνέχεια της Καμάρας και του Vestibulum.

γ) Μεταξύ Αλεξάνδρου Σβώλου και Ανακτόρου μία ακόμη παρόμοια πλατεία.

δ) Μεταξύ Ανακτόρου (Αιμιλιανού Γρεβενών) και Τσιμισκή, πιθανολογούνται κτίσματα του Ανακτόρου, τα οποία ίσως σχετίζονται με τα ενδαιτήματα του Καίσαρα.

Η Εφορεία ωστόσο, εφόσον εξασφαλιστούν οι παραπάνω προϋποθέσεις και κυρίως η δαπάνη του έργου, βλέπει θετικά την περίπτωση ανασκαφικής ενοποίησης της Ροτόντας και της Αψίδας του Γαλερίου, δύο μνημείων, τα οποία στην αρχαιότητα ήταν άμεσα συνδεδεμένα.

3. Αναφορικά τέλος με τη δημιουργία σχεδίου «αρχαιολογικού περιπάτου» όλου του Γαλεριανού Συγκροτήματος, σας γνωρίζουμε ότι είναι υπό προετοιμασία σχετική μελέτη, η οποία σύντομα θα υποβληθεί στις αρμόδιες διευθύνσεις του ΥΠΠΟΑ για έγκριση, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι πλήρης περιπατητική ενοποίηση είναι δύσκολη με δεδομένο ότι μέρος του ανακτορικού συγκροτήματος διακόπτεται από την πυκνής οδικής κυκλοφορίας Εγνατία οδό.

Συνημμένα: τα ανωτέρω

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ

Εσωτερική Διανομή:

1. ΓΔΑΜΤΕ
2. ΔΙΠΚΑ
3. ΕΦΑ Πόλης Θεσσαλονίκης

Ακριβές Αντίγραφο
Κεντρικό Πρωτόκολλο
Φλωρόπουλος Αθανάσιος